

Onderstaande levensbeschrijving komt uit het boek: 'Zonen en dochters met een missie - Een boek over missionarissen uit Boekel en Venhorst', door Jan Meulemeesters c.s. (100 pagina's A4)
Uitgave: 2002, Heemkundekring & Missiecomité Boekel-Venhorst.

Engelengeduld bij uitzoeken medicijnen

Johanna Maria Donkers werd geboren op 13 april 1896 in Boekel, als dochter van Cornelius Donkers (1854-1936) en Cornelia van den Berg (1864-1959). Op 19 september 1918 trad ze in bij de Missiezusters Dienaressen van de H. Geest in Uden. Ze werd geprofest op 2 juli 1921 als zuster Jesualda. Met vijf medezusters vertrekt ze in maart 1925 naar Indonesië waar ze als verpleegster in een klein ziekenhuis in Surabaya op het centrale eiland Java gaat werken. Al gauw is het ziekenhuis te klein. De zusters werken aan een plan voor een nieuw ziekenhuis.

Op 30 november 1933 wordt de eerste steen gelegd en in oktober 1934 kan het ziekenhuis: 'Rumah Sakit Katolik St. Vincentius a Paulo' geopend worden. Jesualda wordt directrice en blijft dat tot lang na haar pensioengerechtigde leeftijd. Zij neemt de Indonesische nationaliteit aan. Ze komt slechts één keer op vakantie, op 20 juni 1968, waarbij tevens het gouden kloosterfeest gevierd wordt. Maar via het Boekels missieblad 'Uit onze Knollentuin' houdt ze contact met familie en bekenden. Zo stuurt ze na de oorlog een uitvoerig verslag. "Acht december werd de oorlog verklaard aan Japan... Hier werden acht barakken gebouwd, zodat we een ziekenhuis kregen met vijfhonderd bedden. U begrijpt dat we het druk hadden alles klaar te krijgen... In januari kregen we de eerste bombardementen; ook direct gewonden. Na enige dagen herhaalde dat zich, in het geheel

kregen we hier zo'n zeventig luchtaanvallen op Surabaya. Soms vreselijke gewonden; het was een gekerm en gekreun als we in de operatiekamer bezig waren... Zondag 8 maart trekken de Jappen binnen... Op 22 maart 1942 werden we met driehonderd patiënten op straat gezet. Een gedeelte van het klooster was nog in aanbouw, en daar trokken

we toen in en maakten het gauw een beetje af. Toen het doorkwam dat Italië gevallen was, werden we nog dezelfde dag achter prikkeldraad gezet. Na acht dagen kregen we een eigen huis. In oktober kregen we een ziekenhuisje, maar op 17 maart werden we in een gesloten trein gezet en na een reis van zestig uur en onder een bombardement

Zuster Jesualda Donkers tussen de medicijnen

Zuster Jesualda Donkers tijdens haar laatste jaren in de missie

kwamen we in de gevangenis in Tangerang aan, een dessa achter Batavia. Het begon al direct met slaag... De feestmalen bestonden uit drie maal per dag maïs, zo hard als knikkers, en een droog klein visje. Wij gingen aan het werk, hospitaaltje, polikliniekje, wassen en plassen en zien dat we uit de massa wandluizen kwamen, want dat was verschrikkelijk... Op 4 september naar het Kramat-kamp in Batavia, daar was het wat beter, we kregen er tenminste een beetje meer te eten. Maar we mochten met geen mens praten of omgaan. Dertien september zijn we naar huis gevlogen... Het ziekenhuis was al volop aan

het werk. (Er was nog maar één ziekenhuis in de stad.) We kregen dus alle gewonden van de fronten rondom de stad... Het leven is hier nog abnormaal. Water- en lichtinstallatie vernield, huizen uitgeroofd, enz....

We hebben maar één zuster van ons in het kamp achter moeten laten, die van honger en ellende is gestorven. Het had trouwens niet veel langer moeten duren; anders waren we er allen aangegaan... De Engelsen hebben veel gedaan en onze uitgehongerde lichamen bijgewerkt en nu zijn we weer fit hoor."

In 1963 doet ze voor het eerst een beroep op de missienaaikring "omdat alles zo duur is geworden en vele dingen niet meer te krijgen zijn. Werk hebben we in overvloed, het ziekenhuis zit altijd overvol." In 1965 bedankt ze voor een boek over paus Johannes XXIII en in 1966 voor drie pakjes tegelijk. "Ik heb al wat uitgedeeld in de polikliniek. Daar komen elke dag zo'n tweehonderd mensen, allen minvermogende, soms ook heel zieke kinderen; daar is het prachtig voor. In de kampong zijn vele mensen arm, en er is gebrek aan alles." In 1967 schrijft ze nog dat ze niet naar Boekel wil komen, omdat ze bang is dat de eenenzeventigjarige dan in Nederland moet blijven. In 1968 komt ze toch, met een retourtje. In 1971 viert ze haar gouden jubileum in Surabaya en krijgt de ridderorde van Oranje Nassau. Uit de jubileumkrant blijkt dat Jesualda al jarenlang zorgt

voor de narcose bij operaties en dat ze met engelen-geduld medicijnen uitzoekt die vanuit het buitenland worden gestuurd, en waarbij helaas veel verlopen exemplaren zitten. Bovendien blijkt ze in 1954 een verpleegstersopleiding bij het ziekenhuis, bekend onder de afkorting RKZ, te zijn begonnen, die intussen 252 gediplomeerden heeft afgeleverd. In 1967 is een vroedvrouwenopleiding gestart. In 1972 verontschuldigt ze zich dat ze zo lang niet geschreven heeft. Ze bedankt voor het boek 'Koningin Juliana in Indonesië,' voor 'Het bisdomblad' en de 'NRC.' "Er zijn al verscheidene Indonesische zusters in het ziekenhuis," schrijft ze. "Kan ook nog mee in het ziekenhuis, maar als men vijfenzeventig jaar is, loopt men niet meer zo hard." In 1981 viert ze haar zestigjarig professiefeest. Ze blijkt nog steeds zieken te bezoeken en te zorgen voor de bloementuin. Begin december 1985 meldt een medezuster dat ze langzaam achteruit gaat en op 30 december om 6.40 uur overlijdt ze toch nog plotseling, negenen-tachtig jaar oud.